

21. februar 2025

Social- og Boligministeriet
Holmens Kanal 22
1060 København
Att.: jurint@sm.dk

HØRING OVER UDKAST TIL FORSLAG TIL LOV OM ÆNDRING AF LOV OM SOCIALTILSYN, LOV OM SOCIAL SERVICE, BARNETS LOV OG LOV OM BEHANDLINGS- OG SPECIALUNDERVISNINGSTILBUD TIL BØRN OG UNGE (MERE RISIKOBASERET SOCIALTILSYN, REGELFORENKLINGER M.V.)

Danner vil hermed komme med bemærkninger til Social- og Boligministeriets udkast til forslag til lov om ændring af lov om socialtilsyn, lov om social service, barnets lov og lov om behandlings- og specialundervisningstilbud til børn og unge (mere risikobaseret socialtilsyn, regelforenklinger m.v.). Danner ønsker fremover at komme på høringslisten til ministeriets lov- og beslutningsforslag på områder, der vedrører vores virke som §109 tilbud.

GENERELLE BEMÆRKNINGER

I Danner anerkender vi, at det nuværende tilsynsformat er ressourcetungt og omkostningsfuldt, både for socialtilsynet og for tilbud som vores. Vi anerkender ligeledes ønsket om en mere ensartet tilsynspraksis på tværs af landet. Dog mener vi ikke, at forslaget om at fratage socialtilsynet medansvaret for tilbuddenes kvalitetsudvikling er den rigtige løsning. Vi stiller os undrende over for den foreslåede lovændrings manglende fokus på kvalitet og udvikling af de sociale tilbud, som er målrettet nogle af landets mest udsatte borgere. Vi er bekymrede for, at en risikobaseret tilgang vil gøre det sværere at opdage udfordringerne og vejlede tilbuddene i tide, hvilket kan lede til et større kvalitetsopbyggende arbejde i utide. På sigt vil denne tilgang risikere at sænke kvaliteten af sociale tilbud for hele feltet.

Vi er i den nuværende model tilfredse med tilsynet som sparringspartner, i forbindelse med kvalitetssikring og udvikling af vores sociale tilbud, om end vi kan opleve at blive vurderet ud fra irrelevante kvalitetskriterier. På baggrund af ministeriets lovforslag savner vi en præcisering af, hvordan den faglige kvalitet afspejles i de konkrete krav og kriterier. Helt overordnet mener Danner, at man ikke kan garantere kvaliteten i tilbud, når modellen skal dække forskellige tilbud med dertilhørende forskellige kvalitetskrav for målgruppen.

EN MERE OVERORDNET KVALITETSMODEL

Danner mener, at intentionen med en mere fokuseret kvalitetsmodel er positiv, som alternativ til den nuværende og omfangsrige model, der i nogen grad vurderer tilbuddene på punkter, der ikke er relevante for de mange forskellige tilbudstyper, som hører under socialtilsynet. Dog vil vi påpege, at med en mere overordnet model bliver det nødvendigt at præcisere specifikke kvalitetskrav til specifikke tilbudstyper i tillæg. Som krisecenter er det i vores, så vel som tilsynets interesse, at vi bliver bedømt på, og er godkendt ud fra, kriterier, som er relevante for vores arbejde og målgruppe. Helt konkret mener Danner, at det er afgørende, at socialtilsynet eksempelvis stiller krav til krisecentres kvalitet af sikkerhed og voldsfaglighed. I forlængelse af omformuleringen i Social- og servicelovens §109, må den nye tilsynsmodel afspejle kravet til beskyttelse, voldsfaglig støtte og rådgivning i kriterierne for kvalitet på landets krisecentre. Ligeledes mener Danner, at det vil blive udfordrende for tilbuddene at gennemskue krav og rammer, hvis de ikke er tydeligt beskrevet, hvorfor det anbefales at tilføje mere tilbudsspecifikke

21. februar 2025

tillæg til den overordnede kvalitetsmodel i lovforslaget.

Danner påpeger herudover, at en mere overordnet kvalitetsmodel foranlediger et særligt stort krav til tilsynskonsulentens faglighed inden for det givne tilbuds område og målgruppe, ligesom en sådan model kan udfordre ensartetheden på tværs af landet. Derfor mener vi, at der bør stilles helt tydelige rammer for, hvordan ensartetheden på tværs af tilsynene i højere grad skal imødekommes i lovforslaget.

EN RISIKOBASERET TILGANG MINDSKER BLIKKET FOR KVALITET OG UDVIKLING

Vi finder det bekymrende, at lovforslaget lægger op til en risikobaseret tilsynsmodel, der i meget lille grad inviterer til kvalitetsudvikling, og i højere grad skaber mål-orientering, som handler om, ikke at være i risiko for at blive lukket ned. At socialtilsynet fremover kun vil føre flere tilsyn, når risikoen stiger, lyder i praksis som et negativt orienteret tilsyn, der fokuserer på laveste fællesnævner for godkendte kriterier.

Jf. ministeriets forslag vil tilbud som vores, der ikke vurderes at være i risikogruppen, få besøg af socialtilsynet hvert tredje år. Det er vores erfaring, at der på tre år kan ske rigtig mange forandringer på en arbejdsplads. I Danner mener vi, at socialtilsynet bør tage udgangspunkt i kvalitetsudvikling og læring, hvorfor socialtilsynet med fordel bør føre udviklende tilsyn med tilbud, der ikke aktuelt placerer sig i risikozonen.

ANSVARET FOR KVALITETSSIKRING BØR IKKE PÅHVILE MÅLGRUPPEN

I Danner mener vi, at whistleblowerordningen i lovforslaget har fået en bekymrende stor rolle i henhold til rapportering af ringe kvalitet, om end det er positivt at tilbuddets beboere, medarbejdere og samarbejdspartnere fortsat har mulighed for at rapportere udfordringer på tilbuddet. Omend vi i Danner er bevidste om at en ordning som denne hovedsageligt vil anvendes af nuværende og tidligere medarbejdere, ser vi os nødsaget til at påpege udfordringer med at placere en så stor del af ansvaret hos målgruppen. Det er Danners klare overbevisning, at ordningen i meget lille grad vil anvendes af de mest udsatte borgere i samfundet. Når en kvinde flytter på krisecenter, er hun (i ordets forstand) i krise, og hverken i stand til objektivt at vurdere en kvalitetsstandard eller at have de fornødne ressourcer til at gøre brug af en whistleblowerordning. I vores praksis, som en del af den voldsfaglige hjælp, arbejder vi med at voldsudsatte kvinder skal bryde med oplevelsen af at være til besvær og stå i taknemmelighed over at modtage hjælp og støtte.

Som en del af volden påtvinges kvinder nemlig ofte følelser af at være forkerte og til besvær. Derfor arbejder vi med at styrke deres evne til at sætte grænser og stille krav til omverdenen. For et krisecenter kan det risikere at blive kontraproduktivt, samtidig med at det stiller vores målgruppe i en svær situation, i en meget skrøbelig periode. Desuden kan vi være bekymrede for, om krisecentre, der i mindre grad arbejder med dette fokus, kan komme til at drage fordel af, at kvinderne ofte ikke er i stand til at klage eller stille krav til forholdene.

Danner mener, at ansvaret for kvalitetssikring med denne ordning i alt for høj grad placeres på skuldrene af udsatte borgere. Ansvar for at kvalitetssikre sociale tilbud bør tilhøre socialtilsynet. Danner foreslår en fortsat mere dialogbaseret relation mellem tilsyn og tilbud, der kan være med til at sikre et informationsflow fra tilbud til socialtilsynet i forbindelse med konkrete udfordringer og sparring herom. Whistleblowerordningen bør være et supplement hertil, fremfor den anden vej rundt.

21. februar 2025

Danner mener til gengæld, at det er positivt, at der fastsættes en frist på fem dage inden for hvilken, socialtilsynet skal have behandlet henvendelsen via whistleblowerordningen.

YDERLIGERE BEMÆRKNINGER

Slutteligt mener Danner, at det er positivt, at man i forslaget til den nye tilsynsmodel har valgt at droppe kravet om inddragelse af socialtilsynet i forbindelse med større vedligeholdelsesarbejde. Vi vil dog påpege at, at ved renoveringer i et sådant omfang, at tilbuddets beboere er nødsaget til at fraflytte tilbuddet i en periode, må det være tilsynets opgave at sikre, at det alternative opholdssted ligeledes lever op til socialtilsynets kvalitetskriterier.

Afslutningsvist vil Danner påpege, at det, uanset formen, bør gøre sig gældende at et lavere tilsynstryk, og hermed en tilsyneladende lavere frekvens af besøg fra, og dialog med, socialtilsynet må komme til udtryk i prisen, ikke kun for offentlige kommunale sociale tilbud, men også for private tilbud som krisecentre, der er af høj kvalitet. Tilrettes dette ikke vil prisen for besøg hvert tredje år blive uforholdsmæssig høj.

I er meget velkomne til at kontakte krisecenterleder Susanne Lamhauge på sml@danner.dk eller 30 78 58 55, hvis I har spørgsmål eller ønsker uddybning.

Med venlig hilsen

Mette Marie Yde, direktør